

ABONAMENTUL.

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „

Pentru România şi
străinătate:

Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON N. 286

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

REDACTIA
ŞI ADMINISTRAŢIA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la adminis-
traŢie. Preţul după tarif
şi învoială.

Manuscrisele nu se în-
uapoază.

Ravagiile muştrării de conştiinţă.

Haidudorogh! Haidudorogh! Ce nume straniu! Răsună sinistru, întunecat, desădădăit ca strigătul naufragiatului încolţit de dinţii veninoşi ai morţii. Pare urletul înăbuşit al unui val care înecă ultima suflare a nenorocitului cuprins în adâncul mărilor, din care nu mai poate fi scăpare.

Cine i-a dat acest înţeles micului orăşel, care până eri alaltaeri dormita liniştit neturburat de nime? Cine l'a făcut centrul ostărilor unui neam, care n'a greşit altceva decât că veacuri de-a rândul şi-a iubit neclintit ţara ş-a slujit cu credinţă Tro-nul? Cine, cui i-a trăsmit prin cap să turbure nevinovăţia acestui neam, care a vrut să trăiască şi el prin limba şi legea lui?

Noi ştim, că nu urăm pe nimeni, că nu i-am poftit nimăruia nici un rău, că ne-am iubit doar legea şi nevoile şi că săraci cum am fost în această ţară săracă n'am poftit nici-odată averea nimănu şi n'am dat năvală asupra vieţii nimănu fără motiv.

Ce vreau deci alţii cu noi? Tre-cutul nostru întreg ni l punem mărturie pentru curăţenia, pentru virtu-tea şi loialitatea noastră.

Noi am luptat totdeauna pen-tru drepturile omului. În toate adu-nările naţionale am accentuat altru-ismul luptelor noastre. Noi am ce-rut dreptate pentru toţi ş-am luptat pentru libertatea tuturor. În in-creagă istoria noastră nu se poate găsi nici un caz de trădare a acestei linii de purtare.

Şi totuşi ce se întâmplă? A-juşi sub stăpânirea unui neam, care nu vrea să admită libertatea pentru toţi, care nu admite drepturi colective, acest neam cultivă o asfel de ură împotriva noastră, care nu-şi poate afla păreche în istoria universală.

Haidudoroghul a isvorât exclu-siv din prejudecăţile de rassă ale acestui neam, el a înghiţit în sine mii de credincioşi români.

Şi în vremea asta, când în su-fletul nostru arde cea mai cumplită durere, iar în partea contrară băn-tue cu furie prejudecăţile de rassă,

o bombă trimisă de undeva esplo-dează în palatul episcopiei greco-catoalice.

A fost destul atât. Pe urma maşinei infernale s-a scormonit în partea adversară un infricosăt infern. Pressa ungurească, întreg neamul unguresc s-a ridicat ca un singur om împotriva noastră şi toate valur-ile murdare ale Slyxului au pornit să se prăvălească asupra noastră.

„Numai Valahii pot fi atenta-torii. Ei au dat foc templului din Efes! Ei ucigaşii, ei băutorii de sânge dela Zlatna, bandiţii şi incen-diarii dela Aiud, orda lui lancu ş'a incendiariului Axente. Ei, ei sunt vi-novaţi“ — ni-se strigă cu furie.

Fii liniştiţi! Curaţi cum sun-tem în conştiinţa noastră nu ne temem.

Vă înţelegem. Am protestat, dar înzadar.

În sufletul DVoastră băntue ra-vagiile muştrării de conştiinţă. Stri-gătul DVoastră e murmurul acestei conştiinţe înăbuşite. Ştiţi foarte bine, că ne-aţi făcut o nedreptate ş'această nedreptate urlă tot atât de grozav pe cât de grozav a fost şi păcatul, pe care l-aţi făcut, când v'aţi atins de legea noastră.

Strigaţi împotriva unui neam! De ce? Când bine ştiţi că nu acest neam v'a trimis maşina infernală, când din istorie trebuie să ştiţi că acest neam a luptat totdeauna cu arme legale pentru drepturile şi emanciparea sa naţională, când res-pectul faţă de *veacea omului* e tra-diţional la noi!

Dacă n'aţi fi făcut Haidudo-roghul, n'aţi tăbări asupra noastră. Dacă nu vă gândeaţi să ne luaţi a-tâtea mii de credincioşi n'ar fi fost aceste strajnice ravagii ale muştrării de conştiinţă.

Prin strigătul DVoastră confir-maţi nedreptatea ce ne-aţi făcut-o şi dovediţi lumii întregi intenţiile ce le-aţi avut faţă de legea noastră.

Apele Styxului curg mereu. Infernul creşte, se întinde. Şi nime-nea nu se gândeşte, să-i pună ogaşe.

Dar strigaţi. Noi nu suntem procurori, noi nu vă înfundăm în temniţă pentru că aţâţaţi într'un mod atât de temerar împotriva noastră. Dacă noi am fi făcut ce faceţi D-Voastră astăzi, de mult am geme

în puşcăriile Seghedinului ş'ale Va-ţului.

D-Voastră, ca neam privilegiat, ca pioner al civilizaţiei şi culturii vi-ertat însă să ne ameninţaţi cu „e-crasitul statului milenar“.

Frumos semn de civilizaţie!

Semne de soiul acesta însă nu ne turbură. Ele confirmă, că aveţi şi D-Voastră o conştiinţă, care vor-beşte şi ea uneori. Stilul nu împo-artă.

Se impune însă întrebarea: oare toate acestea vor duce la o curăţire a conştiinţei? Se va putea oare vorbi cândva de o pace, de o apropiere în-tre neamul maghiar şi noi atunci când pornind din motive de ordin fantastic cel dintău e aţâţat la ură neînfrănată împotriva noastră?

Viitorul şi dreptele legi ale frii vor deslega de sigur şi acest nod gordian

Alegerile parlamentare în România. Alaltaeri a avut loc la universitatea din Bucureşti şi laşi „le-gerea a câte unui reprezentant în Sen-nat. La Bucureşti a fost ales d-l prof. univ. Dr. Toma Ionescu cu 42 voturi faţă de d-l prof. Pangraţi, care a în-trunit 36 voturi, iar la Iaşi a fost ales profesorul Paul Bajor cu 39 voturi faţă de Dr. Bogdan, care întrunise 11 voturi.

Principele de Wied se află în drum spre Petersburg, unde va sta două zile. În 5 Martie domnitorul Al-baniei va pleca din Triest la Durazzo, însoţit de vasele de războiu ale Pute-rilor mari.

Essad-paşa a sosit a altaeri îm-preună cu membrii delegaţiunii al-baneze la Viena, unde a fost primit în audienţă de Mej. Sa Monarhul. La di-neul curţii dat în onoarea delegaţiunii a luat parte şi contele Berchtold.

Întrebat asupra viitorului Albaniei Essad a declarat reprezentantului zi-arului „Zeit“, că guvernarea noii-ului principat se va face deoparte de cătră domnitor şi de miniştrii săi, dealtă-partede un senat, compus din 20—30 membrii. După stabilirea formei de guvernare a ţării, se va procede la or-ganizarea armatei, care se va forma dintr'un corp de 50,000 soldaţi.

Activitatea pentru informarea streinătăţii.

— Corespondenţă specială. —

Paris 25 Febr. n. 1914.

Activitatea pentru informarea stre-inătăţii, despre chestiunea naţională română continuă. Într'buinţând prilejul *atentului cu dinamă contra episcopu-lui de Hajdu-Dorog*, comentat foarte confus de presa franceză de oarece avea telegrame dela agenţiile austro-germane, dl Mircea R Şirianu, colabo-ratorul nostru din Paris şi directorul *Biuroului român de informaţiuni poli-tice*, a adresat principalelor ziare pa-risiene un articol circular explicativ despre această afacere politică. În acest buletin al „Biuroului român de infor-maţiuni politice“ se face istoricul cre-erei episcopiei dela Hajdu-Dorog. se lă-mureşte scopul manifest de maghiari-zare al acestei noi episcopii, se arată că Românii au protestat pe toate căile legale contra înfiinţării episcopiei. Şe-mai aduce la cunoştinţa presei franceze, prin acest buletin, că preoţii şi pa-rochiiienii români, cari au protestat, au fost expuşi la persecuţiuni severe, cum a fost cazul celebru din Moftin.

Spre a lămurii personal pe redac-torii francezi dl Şirianu a făcut vizite marilor ziare: *Le Temps*, *L'Echo de Paris* şi *L'Homme libre*; acesta din urmă este ziarul marelui om politic Georges Clemenceau. Dl Mircea R. Şirianu a fost primit cu afabilitate de con-fraţii francezi, cari au promis că vor avea în vedere informaţiunile date de buletinul „Biuroului român“. Pân-acum acest birou, care are un scop naţional românesc aşa de important, a remis principalelor ziare parisiene două buletine: unul explicând cauzele ru-peei tratativelor româno-maghiare şi al doilea în che-tia episcopiei greco-catoalice maghiare. Activitatea biuroului va continua.

Ziarul „Romanul“ a anunţat zilele trecute că dl Jean Pangal, însărcinat cu cursuri la şcoala de înalte ştiinţe sociale şi politice redactor la „Depêche“ a constituit un comitet de propagandă r-mănească numit: „Comitetul naţional de cultură politică, literară şi artistică“. Acest comitet are menirea să facă pro-pagandă pentru ideea naţională nu nu-mai pe calea presei, dar şi prin confe-rinţe, serbări, serate literare şi activi-tate culturală.

Spre a da şi mai multă energie propagaudei lor d-nii Mircea R. Şirianu şi Jean Pangal şi-au dat mâna frăţească spre a lupta cu puteri co-mune. D. Pangal a oferit d-lui Şirianu direcţiunea politică a Comitetului con-stituit. D. Şirianu, deşi foarte ocupat, cu biroul fondat de d-sa, a primit sar-cina de director al Comitetului consti-tuit de d. Pangal. Comitetul a numit pe d. Şirianu delegat general pentru chestiunile româneşti din monarchia austro-ungară.

Iată telegrama adresată de d. Pangal d-lui Mircea R. Şirianu, din Toulouse: „Comitetul naţional de cul-tură voină să recompenseze într'un mod demn serviciile ce aduceţi cauzel naţio-nale vă roagă să binevoiti a primi titlul de director al comitetului, func-ţiune creată special pentru D Voastră, superioară celei de vice-preşedinte. Felicitări. Semnaţi: Jean Pangal, V. Zeclu Iagolnica.“

Trebuie să ne felicităm văzând atâtea unire când este vorba de a servi cauza naţională. Sperăm că activitatea începută cu atâtea entu-ziasm de d-nii Mircea R. Şirianu şi Jean Pangal va aduce roadele sale.

Tratativele cu Românii.

— Răspunsul lui Tisza în camera magnaţilor. —

În şedinţele de alaltaeri ale ca-merei magnaţilor s'a discutat de două ori chestiunea tratativilor de pace cu Românii. Cum am anunţat s'au făcut două interrelaţii în aceasta chestie. la cari a răspuns imediat Tisza. Din discu-ţi şi d'n răspunsul lui Tisza se vede, ce orientări slabe şi greşite au în chestii politice unii d'n metadorii oligarh. cum e contele Hadik, Ideos. bi Vigyázó, încât Tisza „fost silit să le îndrepte unele expresiuni necorecte şi ridicole. Şi aceşti oameni să bat în pept că ei nu s'a salvere Ungaria şi naşunea maghiară de Valahii sălbaticii. Sără ană Ungarie...“

Răspunsul lui Tisza.

La interpelaţia unfată a contelui Károly, care am schitat-o eri, răspun-zând Tisza, constată, că asupra tratati-velor *s'au dat informaţii umitoare prin ziare. Căci în presa maghiară s'a întro-dos azi atât de mult răspândirea min-*

Despre îmbătrânire şi moarte.

De Dr. Ioan Popp medic-colonel.

Consilierul medical şi renumit-ul profesor al boalelor interne din Berlin, Ewald, a ţinut anul trecut în sala cea mare a Uraniei din Viena o interesantă prelegere despre tema mai sus amintită.

Literaţii moderni s'ic că moartea ar fi un inconvenient,—iată ce zice însă prof. Ewald ca medie şi filosof despre problema biologică a morţii: Imaginea morţii, concepţia şi închipuirea despre dănsa în desluşirile religioase şi phi-losofice, în artă şi poezie a fost în de-cursul timpurilor foarte variată. Din punctul de vedere curat biologic noi trebuie să deosebim două feluri de îm-bătrâniri şi de moarte, anume *moartea fiziologică şi pathologică*. Moartea phi-siologică e sfârşitul natural al vieţii, neastărnător dela vre-o boală sau vătămăre; el îi premerge îmbătrânirea in-dividului. Moartea pathologică e sfâr-şitul prea timpuriu al omului care nu corespunde procesului vieţii lui condi-ţionat prin cauze externe.

Din cele 15.000 milioane de oa-meni, cari locuiesc pe întreg pământul mor pe un aproximativ 30 milioane, pe ş 82.192, pe oară 3435 şi pe mîrut 57. Dar nu mai o parte nelsemna-tă moare de o moarte fiziologică,

căci cel puţin trei părţi din omen-i-me moare din cauza diferitelor boale.

A priori ar trebui să fim de cre-dinţă că viaţa va dura în înaint, nu-mai să ne îngrijim pentru nutrire, dă-lipsă, pentru întregirea materialului ce s'a consumat şi pentru păstrarea a celui pe care-l posedem. Lungimea vieţii unui om o socoteşte filosoful englez Buffon de şase ori mai mare ca tinereţea; Hufeland o ţine şi mai lungă, şi deoarece în sensul anatomic omul numai cu 35 de ani e deplin dezvoltat, ar trebui să ajungă după aceste socoteli o etate aproape de 200 ani. Că Methusalem ar fi trăit 900 de ani, este numai o poveste.

Graniţele vieţii naturale zac între 70 şi 80 de ani. Statistica ne arată că omenimea trăeşte acuma ceva mai lung ca înainte cu o sută de ani. Aşa de exemplu în Svedia din o sută de copii de cincii ani la începutul secolu-lui a nouăsprezecelea 26 au răit pe-te şeptzeci de ani, pe cand la finea secolului acestuia au fost 48 copii iar în Germania şi Austria proporţiunea este 30:39.

Timpul anumit al morţii, adecă lungimea vieţii, e o chestiune a cultu-rei, bunăstării şi nutririi popoarelor, din cari se compune omenimea. Fiind că unor oameni singuraticii le sunt date adânci bătrâneţe, se maşte întrebarea: *Oare este de lipsă moartea?* Nu există nici o cauză, ca existenţa noastră să se estindă până în înfinit. Sunt or-

ganisme menocelulare, cari se împăr-ţesc nemărginit — aşa numitele pro-tozoee — şi nici nu se uzează. de aceea nici nu au moarte fiziologică. Toate fiinţele în mod mai mare organizate pătesc împrejurarea, că se desvoată ca indivizi, cu moartea.

Din această cauză moartea e pen-tru toate fiinţele în mod mai înalt dezvoltate caracteristică, — de aici ur-mează necondiţionat: *Moartea e pentru noi toţi o trebuinţă fiziologică*. Părinţii trebuie să păreasească locul activităţii lor şi să-l lase pe seama generaţiunilor tinere, pe cari el le-au produs. Aceasta e o calitate a fiinţelor multi-celulare, agonistă prin asimilare. Moar-tea urmează, pentru-că lungimea vieţii este prin asimilare de un timp anumit legată. Mai băcător la ochi e moartea aceasta e o calitate a fiinţelor multi-celulare, agonistă prin asimilare. Moar-tea urmează, pentru-că lungimea vieţii este prin asimilare de un timp anumit legată. Mai băcător la ochi e moartea aceasta e o calitate a fiinţelor multi-celulare, agonistă prin asimilare. Moar-tea urmează, pentru-că lungimea vieţii este prin asimilare de un timp anumit legată. Mai băcător la ochi e moartea aceasta e o calitate a fiinţelor multi-celulare, agonistă prin asimilare.

Pentru om şi animalele mai des-voltate mai vine încă ceva afară de cauzele mai sus indicate — adecă slă-birea ţesăturilor trupesti — a elemen-telor celulare, — astfel că în fiecare clipă se întâmplă o moarte şi o naş-tere a substăţei trupesti noastre ş' *viaţa noastră nu e altceva decât o cir-culaţiune eternă de naştere şi de peire*. Celulele trupesti noastre arată trei sec-ţiuni diferite ale energiei trupesti:

1) O perioadă a înmulţirii prea înbelşugate „*tinereţea*“. 2) O perioadă de echilibru al celulelor „*bărbăţia vieţii*“.

3) Timpul decreşterii celulelor „*bătră-neţele*“. — Deşi oamenii bătrâni le creşte părul, barba şi unghiile, totuşi multe organe devin mai mici. Deoarece viaţa e condiţionată de nutrire, moar-tea nu înseamnă altceva decât înceta-rea nutririi.

Pentru ce se ivesc *bătrâneţele* — adecă atrophia organelor, cari compun trupul omului? În sens ştiinţific înţe-şes, îmbătrânim noi din momentul a-cela, când venim pe lume. În înţeles popular vorbim noi despre bătrâneţe, când se arată semnele caracteristice externe. Nu se poate zice: „Astăzi am îmbătrânit“, căci omul îmbătrâneşte pe încetul. Asămănarea uzării trupesti cu o maşină nu e potrivită, de oarece cel ce trăeşte, este capabil a înlocui păr-ţile uzate ale trupesti.

După Minst, scăderea celerităţii creşterii e semnul caracteristic al îm-bătrânirii. S'a luat ş' activitatea unor anumite ghiindure (glande) ale trupesti în legătură cu creşterea şi nefuncţio-narea lor cu bătrâneţele. Ghiindurele cu se-reţiune internă — ghiindura ti-roidă, ghiindura rinichilor, stau în legă-tură cu o alta influinţând fiecare asupra lucrărilor celorlalte. Impedecarea funcţiunii uneia din aceste ghiindure face mari stricăciuni întregului orga-nism.

Eu sunt de părere, că pe baza morfologică-anatomică nu se poate destăinui mai aproape secretul îm-bătrânirii şi ai morţii, de oarece aceasta

totdeauna ne arată numai ce se în-ţâmplă şi ce s'a întâmplat — dară nu ş' din care cauză s'a întâm-plat. După părerea lui Metschnikow — renumitul profesor rus — se vatămă organismul prin adunerea de produse chimice (*toxine*) în ţesăturile trupesti, cari cu timpul pricinuesc scăderea e-nergiei celulelor şi produc simptomele îmbătrânirii. Cum se ucide celula de drojdii prin alcool, pe care îl produce ea singură, astfel ne săpăm noi înşine groapa.

Şi dacă putem pricepe peste tot moartea fiziologică, totuşi ne mărgi-nim la un număr foarte nelsemnat de cazuri. Cei mai mulţi oameni nu mor de adânc bătrâneţe, ci din cauza boalelor, cari le sunt caracteristice a-cestora — precum: Arterioscleroza, boala de plămâni, neoplazme, etc. Noi putem amâna moartea, când, într'u cât se poate, nu vom scurta viaţa prin vina noastră, dar a scăpa de moarte nu este cu putinţă. Cât de puţinii omeni cunosc arta de-ajunge adânci bătră-neţei!

Cum murim noi? Cei mai mulţi mor prin încetarea funcţiunii inimii, foarte puţini prin înăduşire. Noi nu murim dintr'odată, ci pe încetul.

Atâtea despre moartea trupestă şi groaza de ea.

Nimeni nu are cunoştinţă de sine în momentul când moare. Ingerul morţii acopere suflarea celor greu su-ferinzi cu un văl des. Fără suferinţă ş'

Și lămurirea ei nu se va putea face decât după deschiderea Parlamentului. În adevăr, numai în sânul partidului dela guvern situația pare lămurită. În ce-i privește pe liberali, dâșii afirmă că sunt în clar cu programul, cu opera la care sunt hotărâți să muncească. Ne place să credem... Cu toate acestea să lășăm viitorului sarcina de-a dovedi consecvența inițiatorilor și menținerea unității de vederi din sânul partidului revizionist.

În sânul partidelor opoziției situația e mult mai puțin lămurită.

Punctul de vedere al partidului conservator-democrat, în chestia problemelor interne, cari reclamă revizuirea a fost, e drept, formulat de câte-va ori, dar atât de vag, încât ar fi cu neputință să se facă o afirmație cu privire la atitudinea acestui partid în Parlament. Poate că partidul conservator-democrat evită să se lămurască prea mult, în această privință, din înalte considerațiuni de partid, întru cât contingentul partizanilor săi ar putea să scadă prin partea lui conservatoare. De acela partidul mai așteaptă. Să văză ce are de gând, la urma urmei, și guvernul...

În tot cazul e foarte probabil că guvernul nu va întâlni o opoziție propriu zisă în parlamentarii tachisti. Armonia pare a se fi stabilit dela început și guvernamental ca conservator-democrat, au trecut prin alegeri fără să-și fi cauzat supărări reciproce. Opoziției — să-i zicem — binevoitoare de mâine, i s'a asigurat un număr de 15 locuri în amândouă Corpurile legislative, iar presa liberală a avut, până acum, — dar îndeosebi în timpul campaniei electorale — față de dâșna multă cruțare, — celace, în anume condițiuni, înseamnă sollicitudine.

Dar dacă partidul conservatorilor democrați nu-și spune lămurit crezul în chestia reformelor interne, cu vechii conservatori situația se prezintă și mai nelămurită, într-o cât e vorba de mai multe crezuri.

Ca să vorbim, nu tălmăcind înțelesul cuvintelor, ci sentimentele oamenilor, conservatorii se împart, azi, în două ramuri foarte distincte: Unii admit și alții nu admit exproprierea. În ceea ce privește reforma electorală, cele două ramuri nu sunt tocmai așa de distincte — și par, în aceasta privință, mai mult conservatoare decât progresiste. Progresiștii, adică profesorii universitari conservatori, despre a căror acțiune am vorbit într-o scrisoare precedentă, nu sunt toți aderenții unei largi reforme electorale.

Înainte de deschiderea parlamentului, ori cât mai curând după deschiderea lui, în tot cazul după înapoierea d-lui Maiorescu din străinătate, va trebui ca lucrurile să fie lămurite în partidul conservator, dacă acest partid ține, în adevăr, să reprezinte o forță în campania revizurii. Conservatorii-democrați, mai mult ca probabil, nu vor fi alături de dâșul și foarte probabil vor fi alături de guvern, ori, în tot cazul, pe aci pe aproape... Dacă, după toate acestea, n'ar mai fi uniți toți, în numele aceluiaș program, ori poate chiar ar fi divizați, se înțelege că vechii conservatori ar ieși scăzuți în țaria lor, de care au dat dovadă în aceste alegeri.

Un compromis va trebui neapărat să se producă între revizionștii și anti-revizionștii conservatori, deoarece în caz contrar scizunea va trebui să se declare, într-o cât problemele puse la ordinea zilei nu îngăduie o altă leșire.

D-l Titu Maiorescu, bătrânul bărbat de stat înzestrat cu mult tact și o rară înțelepciune, va reuși, fără îndoială, să realizeze măcar în spiritul programului din Decembrie, unitatea de vederi, care s-a accentuat tot mai mult, de la plecarea sa din țară.

Și să nădăduim, că vor mai lăsa antirevizionștii.

Correspondent

ȘTIRI.

— 15 Februarie 1914.

Știri din România. Din Iași ni se scrie: Duminică trecută a cântat pentru primădată la serviciul divin din metropolie corul de sub conducerea

d-nei Sofia Teodoreanu, fiica înființătorului corului metropolitan din Iași, neuitatului maeștru al muzicii bisericești: Gavril Muzicescu. Într'un articol publicat de d-l A. D. Xenopol în «Universul» se apreciază în mod elogios prestațiunile corului conservatorului, care între altele a executat un hervoritic deosebit de greu dar de o frumusețe rară a vestitului compozitor rus Rahmaninoff. De încheiere corul a executat marea concert bisericesc de Muzicescu: Innoește-te noue Ierusalime.

—Comitetul Teatrului Național din Iași a hotărât închiderea stagiunii teatrale pe ziua de 10 Februarie. Cauzele cari au provocat închiderea timpurie a stagiunii se datoresc lipsurilor financiare ale fostei direcțiuni generale a teatrelor.

Pentru fondul ziarăștilor d-l Anton Pușcariu, inginer în Hăicoiu, a dăruit prin administrația ziarului nostru suma de 10 cor., Elizeu Moga preot Apahida 1 cor., Ioan Pușcariu, Bran, 2 cor. și Ioan Crișan preot în Ohaba 1 cor.

O carte folositoare pentru femeia română Zilele acestea am primit la redacție un valoros op al d-nei Iudita Secula n. Truția, intitulat «Economia de casă» întocmit după mai mulți autori. Prețul volumului este de 3 coroane și se poate comanda dela d-l Al. Hentescu, farmacia națională (București, calea Victoriei 23). D-na Secula a fost îndemnată la scoaterea acestei cărți atât de folositoare de lipsa unui manual, care să cuprindă în sine ceea ce îl se cere femeii de azi din toate punctele de vedere, cari interesează cultivarea specială a femeii. Volumul, care are o extensiune de peste 300 pagini, conține următoarele capitole: Economia de casă, Locuința și Mobilierul, Higiena, Bucătăria în liniamente generale, Pâinea, grădina de legume, caritate-educațiune și altulism-educație.

Lucrarea d-nei Secula are o deosebită importanță pentru cultura femeii române și o recomandăm cu căldură internatelor noastre de fete și în genere dameilor noastre, ca un prețios sfătuitor pe toate terenele, cari interesează femeia română.

Recordul unui aviator rus. Se anunță din Petersburg: Aviatorul Sikorski a făcut alaltăieri cu aeroplanul drumul dela Petersburg la Tarskoje-Selo și de acolo înapoi, menținându-se la înălțimea de 1000 m. Această distanță a parcurs-o aviatorul Sikorski, fără să aterizeze vre-odată și având cu dâșul opt pasageri.

Tunelul dintre Franța și Anglia. Chestia construirii tunelului între Franța și Anglia a ajuns într-un stadiu foarte înaintat. Comercianții englezi, sub patronajul comisiei însărcinate cu această chestie, au ținut o mare întrunire, la care au luat parte și câțiva trimiși ai guvernului. Adunarea a luat ca unanimitate, poziție pentru construirea tunelului, dând totodată expresiune convingerii, că acest tunel va contribui la strângerea raporturilor dintre Franța și Anglia și celelalte state de pe continent. S-au cerut o mulțime de scrisori de aderență ale diferitelor personaje marcante, cari sprijinesc această acțiune. S-au arătat apoi marile avantagii ce le va aduce tunelul comerțului englez, și că în caz de război nu poate fi periculos pentru Marea Britanie, în urma faptului, că în câteva momente întreg tunelul poate fi aruncat în aer.

Iarăși duelul! În pădurea Orly de lângă Metz a avut loc ieri dimineață un duel între sublocotenenții Lavalette și Hage, ambii din reg. 98 de infanterie. Locotenentul Hage a fost omorât Cavalerism...

Pegoud acuzat. Se anunță din Milano, că contra cunoscutului aviator francez Pegoud s-a ridicat o gravă acuză. Pegoud își vânduse — pentru 18.600 fr. — aeroplanul său aviatorului Dalmistro din Venetia, care are de gând să execute în Italia îndrăznețele looping-uri ale lui Pegoud. Mehanicul acestui aparat, Freismuth, afirmă însă că Pegoud ar fi stricat rezervorul de benzină al aeroplanului, așa că într-un caz de șbor aparatul ar înceta de odată, în aer, să mai funcționeze și s-ar prăvăli la pământ. Freismuth afirmă chiar, că — pentru ca să nu spună nimic despre aceasta — ar fi fost înbiat din partea lui Pegoud cu 500 franci.

Pegoud, care de prezent e în Viena, declară că toate afirmațiile lui Freismuth nu surt decât minciuni și că ceea ce-l îndemnasă pe mehanic să-l calumniere e faptul că dâșul îl dimisease din serviciul său. Pegoud a telegrafiat tot odată lui Blierot, constructorul aparatului, să trimită la Milano un expert, care să examineze aeroplanul și să constate astfel calomnia lui Freismuth. În același timp Pegoud a telegrafiat și la Milano, că peste două-trei zile va sosi acolo și va efectua cu aeroplanul din chestie câteva șboruri dovădind astfel netemeinicia spuselor calumniatorului. Contra lui Freis-

moth a făcut arătare criminală pentru calomnia.

Odisea unei schioape. O tânără femeie cu apucături strâni se preumbla serile trecute pe cheul de l'Horloge, din Paris. Nesciind că e observată, necunoscută, după ce și-a lăpădat mai întâi piciorul de lemn, căci era schioapă, se aruncă în Sena. Dar un paznic care era de serviciu, o văzu, și apucându-o de rochie, o scapă de la o moarte sigură. Desperată, fără a face mofturi, își luă piciorul de lemn și fu dusă la un comisariat de poliție, unde declară că se numește Antoaeta Theisen, în vârstă de 20 de ani, muncitoare. Își povestii, precum urmează, viața:

— Lipsită de afecțiunea alor mei, cari îmi dădeau să înțeleg că eram pentru ei o sarcină, neavând prietene, am voit să mă omor în mai multe rânduri. La vârsta de 15 ani, am încercat să mă asfixiez. Mai târziu, la Anvers, unde locuia familia mea, m'am așezat pe șinele drumului de fer. Expresul trecu, dar grătarul din fața locomotivei mă aruncă la o parte și o roată îmi rupse piciorul drept. De atunci am trăit nenorocită și adineaori am încercat iarăși s'o sfârșesc cu viața. Dar...

Fapta bestială a unei mame. Zilele trecute se prezentase la jandarmeria din Kaba o femeie din acea comună, care a declarat, că — pentru ca să-și împace conștiința — e nevoită să-și denunțe soțul, care și-a ucis copilul de 2 ani și jumătate, iar cadavrul acestuia l-a îngropat într-un șanț din cimitir. În urma acestui anunț, jandarmeria a ordonat cercetare și întreg șanțul din cimitir a fost săpat, fără însă ca să fi putut da de cadavrul nenorocitului copil. Soțul acuzat de soția sa nega totul, așa că în cele din urmă jandarmii au luat la răspundere pe femeie, care a făcut înspăimântătoare mărturisiri. A declarat bestiala femeie, că ea și-a ucis copilul, tăindu-l în bucăți și că în urmă neștind unde să-l ascundă, ca să nu fie despropriet de căni, — l-a dat cânilor să-l mănânce. Natural că criminala a fost arestată.

Meteor distrugător. După cum se anunță din Varșovia, Marți seara a căzut asupra comunei Zabkovic o mare bucată dintr-un meteor, care a prăbușit casele mai multor țărani. Faptul a stârnit o grozavă panică printre locuitorii comunei, cari — în credință că a sosit ziua de apoi — au luat-o îngrozită la fugă, părăsind satul.

Știri mărunte. Ca o urmare a cunoscutelor incidente între ofițerii și civilii din Zabern se semnalează încăzări sângeroase între soldații și civilii din Strassburg. Sunt răniți pe ambele părți. Poliția anchetează.

— În Sofia și în alte orașe bulgare elevii școlărilor secundare au declarat greva din cauza ăouilor regulamente școlare, cari prevăd dispoziții mai severe în ce privește libertățile din trecut.

— În Portugalia împiegații căilor ferate au declarat greva. Greviștii au făcut să derailase un tren și au aruncat lu aer un pod.

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Convocare. Din Râșnov ni se scrie: «Corul bisericesc dela bis. Sft. Nicolae din Râșnov» să convoacă, prin această, la aducerea generală, care se va ține în localul școlărilor din Râșnov, Duminică în 1 Martie nou 1914 la 2 ore p. m. La această adunare sunt rugați a lua parte, toți membrii, precum și toți binevoitorii și sprijinitorii acestei societăți.

Râșnov, 27 Februarie 1914 n. Const Proca m. p. președinte. B. Tipleu m. p. dirig. corului. Ioan Nan m. p. notar și Inv.

Reunirea rom. de cântări. Săptămâna viitoare încep repetițiile de cor pentru proximal concert. Marți, în 18 Febr. (3 Martie) la ora 6 seară probă mixtă. Aviz membrilor activi.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuții: Dl Theodor Nicolau (flu) întru odihna de veci a regretatului său părinte Theodor Nicolau, fost comerciant în Brașov: 50 cor.

Dela gremiul Societății comercianților români din Brașov în memoria regretatului + Theodor Nicolau, fost comerciant (Brașov) K 30. —

»Cordiana», instit. de credit Felfeida ajutor 30 cor.

Primească marinimoșii donatori. sincerile noastre mulțămite. — Direct. școlărilor medii gr. or. rom. din Brașov,

În panorama universală se va vedea de mâine încolo Amsterdam și Haga, cele mai mari și mai frumoase orașe ale Olandei. Panorama e deschisă în fiecare zi până la 10 seara. Prețul de intrare 30 fl. de parocană.

Dar. Membrii familiei răposatului Teodor Nicolau, au dăruit, în memoria mult iubitului și regretatului lor trecut din viață, 200 cor, în folosul Reuniunii fem. rom. pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov. Exprim cea mai sinceră mulțămite generoșilor donatori.

Brașov 15 Februarie v. 1914

Balașa Blebea
presidenta Reun.

Urania-Kino. În sala Redutei, 1 Martie 1914. la 1/2, 4, 6 și 8 oare se-erata Tanagra Journal Pathe. Actualități. Saltimbancul. Dramă emoționantă de circ în 3 acte. Micul șabernak scene hasilii pe coastele mării. Plutașii în Svedia nordică. Vederi admirabil colorate. »Secretul măștii negre». Cea mai mare dramă a companiei rusești »Tanagra» 4 acte. Max și fata căpitanului. Șinger uroristic cu celebrul comic parisian. Max Linder în rolul principal.

Reprezentăția viitoare Joi în 5 Martie și Vineri 6 Mai la 1/2, 4, 6 și 8 oare.

AVIZ. Un candidat de avocat cu practică adă aplicare momentană în cancelaria advocatului Dr. Octavian Cernea în Zarnești (Zernest). 5-5.

Cărți și reviste.

Din broșurile publicate de Dl Medic-Colonel Dr Popp în anul din urmă și anume: Combaterea malariei, primul ajutor la vătămarile ochilor. Tutunul, Alcoholul și sistemul nervos, Arteriosclerosea (morbul bătrânelor), morburile infectioase ale copiilor, o Reformă a tralului nostru. Lupta în contra morburilor siphilitice, etc., mai sunt încă exemplare la autorul în Sibiu, de unde să pot procura. Iată cum se exprimă marele mecenat al neamului nostru: Stroescu despre acestea broșuri într-o scrisoare adresată d-lui medic colonel Popp:

»Mull stimate Domnule Dr! Cu mulțămite am primit opurile DVoastre medicale scrise pentru lumea mare în înțelesul tuturor. Pe lângă că s'au scris de un specialist într-o limbă limpede, frumoasă, dar cel mai mult, de un om cu inimă, cu milă către suferinzi și nenorociți. Din toată inima Vă mulțămesc pentru prezentul Dvoastre, și rog pe bunul Dumnezeu să vă ție sănătos la mulți ani! Cu cel mai profund respect rămân al DVoastre devotat.»

Băle în 1/14 1913. V. Stroescu.

Cometa care vine.

De Victor Anestin.

Vin comete în fiecare an în apropierea soarelui, fălăsc ca mari fluturi de noapte, orbite de lumina mândrului astru, ele, obișnuite numai cu întunericul îndepărtărilor; ocolesc soarele dator de lumină și se confundă iar în noapte. Astronomii văd în unii ani câte 10—12 comete, altele numai 2—3 în mijlocu sunt însă cinci comete pe an, vechi cunosștute, sau masafiri neașteptați. În anul trecut ne-au venit șase. Primele cinci în acest moment se duc, după ce au plătit tributul lor soarelui; cea de a șasea acum ne vine în față. Descoperită la sfârșitul anului 1913, noua cometă, (numită Delavan, după numele astronomului care a descoperit-o din La-Plata), se află pe atunci la peste 600 milioane chilometri departe de noi, iar în prezent tot e la vre-o 500 milioane chilometri lășeala li sporește mereu, pe zi ce trece, dar de o camdată s'boară mult mai încet de căt Pământul în jurul Soarelui. Abia la 26 Octomvrie stil nou (13 st. v.), se va afla ea la cea mai mică apropiere de soare și anume la 149 milioane chilometri. E curios, tot la 149 milioane departe de soare se află una din planete... planeta Pământul, care are cîntea să fie locuit de atâția oameni de seamă: cucurțori, diplomați, politici, oratori, financiar etc. Dar atunci, nu e pericol să ne ciocnim cu svăpăiatul astru? Nu, și poate că poștii și astronomii să regretre că nu le va fi dat să admire o măreață privilegiată. Planul drumului cometei Delavan face un unghiu de vre-o 60 grade cu planul drumului nostru, astfel că în cea mai favorabilă pozițiune și tot ne-am afla departe de această cometă. De altfel, când cometa se va afla la cea mai mare apropiere de soare, noi cu Pământul nostru vom fi de cealaltă parte a soarelui.

E foarte curios însă, că de și la vre-o 600 milioane chilometri depărtare, cometa Delavan a fost observată la acea epocă ca un astru de mărimea 11. Cometa Halley, în 1909, când a fost văzută întâia oară, era mult mai aproape și cu toate acestea, abia străluccea ca o stea de mărimea 16. Cu luneta nu se vedea, numai placa fotografică a descoperit-o. Ce urmează de aci? Că

noua cometă Halley, e mult mai mare de căt cometa. În acest caz am putea să o admirăm în toată măreția ei?

Ar fi două motive, care s'ar opune; întâi e depărtarea ei de soare. Cometele strălucitoare se apropie de soare între 60 milioane chilometri, până la câteva sute de mii de chilometri. Cu cât se apropie mai mult de soare cu atât sunt mai strălucitoare și pot fi văzute chiar și în timpul zilei, ca cele din 1843, 1882, 1910 etc. Au fost și excepțiuni. Așa de pildă, măreața cometă din 1811, la cea mai mare apropiere de soare, tot era dincolo de 149 milioane chilometri și totuși a fost una dintre cele mai strălucitoare. A fost pusă în legătură cu războaiele napoleonice și cu excelența recoltă de vin din acel an. Al doilea motiv ar fi faptul, că poziția Pământului față de cometa Delavan va fi mereu nefavorabilă. În prezent, ea vine spre noi, pe cerul serei și noi fugim de ea Prin Aprilie nu o vom mai vedea de loc și tocmai spre sfârșitul verei, prin August am vedea-o dimineața spre răsărit. Poate că în August și Septemvrie, deși în depărtată, să o vedem frumoasă pe cerul răsăritului. Ar putea să ajungă în strălucire — vorba de sambure — stelele de mărimea 2 (ca cele din Carul mare), dacă nu și de 1. În orice caz va avea o frumoasă coadă, dacă nu i-o va întuneca însă prea mult crepusculul dimineții.

E interesant și faptul, că pentru prima oară în țara noastră, a fost văzută o cometă de la frumoasa depărtare de 500 milioane chilometri. Cel care a văzut-o a fost d-l Ion Rosetti Bălănescu din București, întrebându-l o lunetă excelentă de 135 mm. diametrul obiectivului, specială pentru comete. În noaptea aceia, temperatura era de vre-o 10 grade sub zero, dar iubitorii cerului nu iau seama la asemenea neplăceri.

Cometa Delavan e pentru moment cometa care vine dar cometele în totdeauna fac surprize astronomilor și ne putem pomeni cu vre una mai grăbită, mai strălucitoare, cea ce ar fi de dorit, căci e singurul mijloc să faci pe pământeni să mai și-aducă aminte și de superba boită înstelată, afară de cazul când s'ireata Venus, sau vre-un solid se prefac în aeroplan cu reflector spre bucuria ignoranților amatori de știri senzaționale.

»U.I.«

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 28 Febr. (Prin telefon) Ațtăzi la 4 oare a sosit aici telegrama din București, că poliția română a deținut ieri seara pe atentatori. Pe unul îl chiamă Caram student univ. român din Basarabia, al doilea e rusul Teodorow, fost matroz pe vasul »Potemkin» când cu revolta marinariilor de pe acest vas rusesc.

Caram este un individ decăzut. Era sărac și lipit pământului. De câteva luni avea bani în belșug. Din cercetările poliției rezultă, ca amândoi au fost plătiți cu bani grei din Rusia. Se spune, că au avut în București o întâlnire și cu dep. rus Bobriaski(?) Atentatorii au fost în 9—12 Ian. a. c. i Dobrișin, voină să comită acolo atentatul. Din cauze diferite au amănat însă săvârșirea a entatului.

Poliția din București a urmărit pe atentatori de două zile, dar a observat cel mai mare secret. Caram a fost arestat în momentul, când era să se refugieze cu automobilul voină să plece în Rusia. Arestarea a produs mare senzație.

București, 28 febr. Detectivii din Budapesta au sosit aici, unde li s'a pus la dispoziție cu cea mai mare prevenire întreg aparatul polițienesc.

Cernăuți, 28 Febr. Chestiunea atentatorilor dela Dobrișin a luat o întorsătură neașteptată. Se constată, că indivizii Mandătescu și Avram nu sunt implicați în atentat și că doi streini necunoscuți s'au folosit de pașapoarte cu numele lor. Aici a sosit știrea că Mandătescu și Avram s'au prezentat poliției din București, unde s'au legitimat.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branișco & Comp

Redactor responsabil:

Ioan Brodea.

„HAȚIEGANA”

institut de credit și economii, societate takarék és hitelintézet részvénytársaság pe acții în Hațeg. Hátzeggen.

Convocare.

In baza § 19 din statute domnii acționari ai institutului de credit și economii „HAȚIEGANA”, societate pe acții, în Hațeg, sunt convocați la

adunarea generală,

care se va ține în localul institutului din Hațeg în 19 Martie st. n. la oarele 10 a. m. cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale prin președinte numirea unui notar, a 2 scrutători și verificatori ai procesului verbal, constatarea acționarilor prezenți a voturilor.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere, aprobarea bilanțului pe 1913, întrebuintarea profitului curat și descărcarea direcțiunii de gestiunea sa.
3. Fixarea marcelor de prezentă,
4. Alegerea a 3 membrii în direcțiune cu mandat de 3 ani,
5. Alegerea președintelui institutului cu mandat de 1 an.
6. Eventuale propuneri.

Acționarii cari doresc a lua partea în adunarea generală, sunț rugați să observe președintele §§-lor 22, 23 și 24 din statute. Acțiunile și eventualele plebiscite trebuie depuse la cassa institutului până în 18 Martie 1913 la carele 12 a. m.

Acții și plenipotente se pot depune și la toate instituturile cari sunt membrii la „Solidaritatea”, până la 17 Martie st. n. 1914.

Dacă la adunarea generală n-ar participa acționari în numărul cerut de statute, se va ține adunarea generală în 26 Martie st. n. 1914, la oarele 10 a. m. în localul institutului, când fără privire la numărul acționarilor prezenți și al acțiunilor reprezentate, se vor aduce hotărâri valide.

Hațeg, la 27 Ianuarie 1914 st. n.

Direcțiunea.

Contul Bilanț cu 31 Dec. 1913—Mérleg számla 1913 dec. hó 31-én.

ACTIVE — VAGYON.	K. f.	PASIVA — TEHER.	K. f.
Cassa — Pénztári készlet	40113 19	Capital societar — Részvénytőke	450000 —
Ban la bănci — Banknál levő követel.	4249 10	Fond de rez. — Tartalék alap 123919 43	
Cambii — Váltó tárgya	1446989 53	Fond special de rezervă	
Impram. hipot. — Kötelezvény kölcsönök	255253 —	Külön tartalék alap	17803 30
Efecte — Értékpapírok	79200 —	Fond de penziu — Nyugdíjalap	29647 95
Acțiunile fond. de pens. — Nyugdíjalap		Depuneri spre fruct. — Betétek	846101 29
részvényei	1353 —	Reescont — Visszszámítás 349926 —	
Acțiuni dela alte bănci. — Részvények		Avans pe efecte — Érték-	
más bankoktól	10655 —	papír előleg	44000 —
Edificiile inst. — Intézeti házak	69349 31	Divid. neridic. — Fel nem vett osztalék	1240 —
Realități și anticip. — Ingatlanok és		Interese transit. — Átmeneti kamatok	26578 11
előlegek	36086 02	Diverse cont. cred. — Különféle hite-	
Mobiliar — Felszerelés	2796 51	lező számlák	8768 34
Amortizare — Leírás	2500 —	Profit curat — Tiszta nyereség	51311 27
Diverse cont. deb. — Különb. tart. számlák	3492 64		
	1949195 69		1949195 69

Contul profit și perdere — Nyereség és Veszteség számla.

IBIT — TARTOZIK.	K. f.	CREDIT — KÖVETEL.	K. f.
Interese — Kamatok:		Interese și proviz. — Kam. es jutalékok	182675 75
pentru depuneri — betétek után	47019 34	Int. după efecte — Értékpapír kamatai	5834 20
„ reescont — Visszszámításért	33712 52	Chirii — Intézeti ház jövedelme	4421 96
pentru imprumut cu efecte —		Venit dela realități — Ingatlanok jövedelme	553 75
értékpapirelőlegért	2663 82	Diverse — Különfélék	653 08
pentru ct-curent — folyószámláért	46 49		
„ fond. de rez. — tart. alapért	4766 12		
„ „ penziune — nyug-			
dijalapért	1672 50		
Spese — Költségek:			
salare și bani de cvartir — fizet-			
tések és lakpénz	18854 49		
impr., reg porto etc. — különlék	8527 53		
marce de prezentă — jelenléti jegy	1592 —		
Contrib. utie — Adók:			
directă — egyenes	15244 04		
10% dare de interese de dep. —			
10% betét kamat után	4701 93		
compt. de timbru — bélyeg il eték	230 18		
Amort. din mob. — Leírás a felszerelésből	296 51		
Perdere de efecte — Árfolyamkülömbözöt	1000 —		
Profit curat — Tiszta nyereség	51311 27		
	191638 74		191638 74

Hațeg, la 31 Decembrie 1913. — Hátzeg, 1913 december hó 31-én.

Budiu, mp. director-executiv — vezérigazgató. Victor Foa, mp. contabil — könyvelő.
DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:
 Dr. Parasca, mp. preș.-elnök. Dr. Radu, mp. Dr. Vasina, mp. Baciu, mp. Iulius Popovits, mp.
 Dobol, mp. Teofil Crisan, mp. Muntean, mp. Dr. Cornel Popescu, mp.
 Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l-am aflat exact. — Alulrólit felügyelő-bizottság jelen mérleg megvizsgálta és helyesnek találta.

Hațeg, la 6 Februarie 1914. — Hátzeg, 1914 február hó 6-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:
 Otto Popovits, mp. Dominic Rațiu, mp. Paul Oltean, mp. Romul Raca, mp. Petru Cicean, mp.
 I. Vătășan, mp. revizor expert al „Solidarității”. — „Solidaritătea” szakértő revizora.

TIPARUL TIPOGRAFIEI A: MUREȘIANU BRANISCU & COMP BIAȘOV.

Raportul comitetului de supraveghere.

Onorată adunare generală!

In anul expirat ne-am întrunit în diferite rânduri și am controlat afacerile institutului de credit și economii „Hațegana”.

Bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1913 cu un profit curat de K 51,311 27 fleri l-am controlat și aflat exact.

Vă propunem să binevoiti a aproba bilanțul, a da absolutul atât direcțiunii cât și comitetului de supraveghere și a decide distribuirea profitului curat în conformitate cu propunerea direcțiunii la care și noi ne alăturăm.

Hațeg, la 6 Februarie 1914.

Comitetul de supraveghere:

Dominic Rațiu mp. Paul Oltean mp. Romul Raca mp. Otto Popovits mp. Petru Cicean mp.

A felügyelő bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

A múlt év folyamán több rendben ellenőriztük a „Hațegana” takarék- és hitelintézet részvénytársaság ügykezelését és könyvezetését.

Az 1913 év december hó 31-én 51,311 kor. 27 fléré tiszta nyereséggel lezárt mérleget megvizsgáltuk és azt helyesnek találtuk.

Indítványozzuk miszerint:

A mérleget helyben hagyni, az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak felmentvényt megadni — a tiszta nyereség hová fordítását az igazgatóságnak indítványa szerint, melyhez mi is hozzájárulunk, elhatározni — méltotasságok.

Kelt Hátzeggen 1914 február hó 6-án.

A „Hațegana” takarék- és hitelintézet felügyelő-bizottsága.
 Rațiu Domokos s. k. Oltean Pál s. k. Cicean Péter s. k. Raca Romulus s. k. Otto Popovits s. k.

Banca populară ca însoțire „MUȘCELUL” în Tohanul-vechi. „MUȘCELUL” népbank mint szövetségzet Ótohanban.

Convocare.

In înțelesul §-ului 21 din statute membrii băncii populare ca însoțire „MUȘCELUL” din Tohanul vechiu se invită la

I-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în 8 Martie 1914, la ora 2 d. a. în sala cea mare a „Hotelului” din loc.

Ordinea de zi:

1. Alegerea a 2 membrii verificatori.
2. Raportul direcțiunii despre gestiunea din anul trecut.
3. Aprobarea bilanțului pe 1913 și darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghere.
4. Alegerea unui membru în direcțiune devenit vacant prin deces.
5. Deciziune asupra împărțirii veniturii curat.
6. Eventuale propuneri.

Tohanul-vechiu, la 19 Februarie 1914.

Direcțiunea.

Meghívó.

Az alapszabályok 21 §-a értelmében az Ótohani „MUȘCELUL” népbank mint szövetségzetnek tagjai az 1914 évi március hó 8-án d. u. 2 órakor a helybeli szálloda nagy termében megtartandó

I-ső rendes közgyűlésre, ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Két hitelesítő tag választása.
2. Az igazgatóságnak a lejárt üzletvi jelentése
3. Az 1913 évi mérleg-számla helybenhagyása és az igazgatóság és felügyelő bizottságnak felmentvénye.
4. Egy, elhalálozás folytán üresed sbe jött, igazgatósági tag választása
5. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslat.
6. Indítványok.

Ó-Tohan, 1914 évi Február hó 19-én.

Az igazgatóság.

Contul Bilanț cu 31 Dec. 1913.—Mérleg-számla 1913 dec. hó 31-én.

Activa — Vagyon.	K. f.	Pasiva — Teher.	K. f.
1. Cassa în număr — Pénztári készlet	1328 80	1. Capital fundamental — Alaptőke	1820 —
2. Capitale elocare — Elhelyezett tőkék	18888 —	2. Deposite — Betétek	18394 20
3. Spese de fondare — Alapítási költségek	192 52	3. Interese transitorii — Átmeneti komatok	598 47
4. Pretenziuni de bancă — Bank követelések	44 30	4. Profit curat — Tiszta nyereség	128 45
5. Pretenziuni de cvote și taxe — üzletrész és díj követelések	207 —		
6. Mobiliar — Berendezési tárgyak	278 50		
	20941 12		20941 12

Contul Profit și Perderi. — Nyereség és Veszteség-számla.

Credit — Követel.	K. f.	Debit — Tartozik.	K. f.
1. Interese la cambii de bancă esemptate — Kamatok a leszámított bankválték után	225 46	1. Interese după depozite — Betét kamatok	172 25
2. Taxe-Beiratai díjak	190 —	2. Spese de administrare — Ügyviteli költségek	129 10
3. Interese dela cont-curent — Kamatok folyó hitel után	8 64	3. Profit curat — Tiszta nyereség	128 45
4. Spese de bancă rebonificate — Visszajuttatott költségek	5 70		
	429 80		429 80

Tohanul-vechiu, la 31 Decembrie 1913. — Ó-Tohan, 1913 évi december 31-én.

George Grozea, preș.-elnök. Ioan Strimbu, casar-pénztárnok. Ioan Ciceai, contabil-könyvelő.
DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Spiridon Sp. Ternoveanu. Nicolae Gabor. Ioan S. Cabaș. Spiridon Radu.
 S-a revizut și aflat în concordanță cu cărțile duse în ordine. — Megvizsgáltattuk s a rendben vezetett könyvekkel összhangzásban találtaott.

Comitetul de revizie — A felügyelő bizottság:

Crăciun Nicolae, preș.-elnök. George Ioan Muscanu. Spiridon Bălăscu. Arsalom Mucsa.